

โดย นายเอนก อยู่เย็น รองเลขาธิการ และโฆษก
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

เดือนสุดท้ายของปีแล้วครับ สำหรับคนที่ยังใช้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับปีภาษี 2567 ไม่ครบตามแผนที่วางไว้ คงต้องเร่งมือกันแล้วนะครับ และที่ลืมไม่ได้เลย คือ สิทธิลดหย่อนสำหรับผู้มีเงินได้ที่ซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวมไทยเพื่อความยั่งยืน หรือ “Thai ESG” ตั้งแต่ ม.ค. ปีนี้ไปจนถึงสิ้นปี 2569 โดยสามารถใช้สิทธิลดหย่อนภาษีเพิ่มเป็นไม่เกิน 300,000 บาท/คน/ปี (จากเดิม 100,000 บาท) โดยเป็นวงเงินแยกจากสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับกองทุนและประกันเพื่อรองรับการเกษียณการทำงานอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการปรับปรุงมาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนเพื่อความยั่งยืนของประเทศ และกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกฎกระทรวงฯ โดยประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2567

ก่อนจะไปลงทุน ผมขอพาไปรู้จัก “Thai ESG” กันเล็กน้อยนะครับ Thai ESG เป็นกองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนในทรัพย์สินของผู้ถือที่เป็นภาครัฐหรือกิจการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย เช่น หุ่นที่จดทะเบียนใน SET หรือ mai ที่ได้รับการคัดเลือกจาก SET หรือ ESG ratings providers ว่ามีความโดดเด่นด้านสิ่งแวดล้อมหรือความยั่งยืน รวมถึงตราสารหนี้เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือเพื่อความยั่งยืน เป็นต้น โดยขณะนี้ (ณ วันที่ 30 พ.ย. 2567) ก.ล.ต. ได้อนุมัติจัดตั้ง Thai ESG ไปแล้ว 36 กองทุนครับ

นอกจากนี้ เมื่อเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา ก.ล.ต. ยังได้ปรับปรุงประกาศที่เกี่ยวข้อง เพื่อขยายขอบเขตทรัพย์สินที่ Thai ESG สามารถลงทุนได้ (eligible assets) ให้กว้างขึ้น โดยอนุญาตให้ Thai ESG สามารถลงทุนในหุ้นของบริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลในระดับดีเลิศและมีแผนการเพิ่มมูลค่ากิจการได้อีกกลุ่มหนึ่ง เพื่อส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนยกระดับธรรมาภิบาล (governance : G) ของตนเอง และมีการเปิดเผยแผนการดำเนินการที่ชัดเจนในการเพิ่มมูลค่าให้ผู้ถือหุ้น (value up) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนและตลาดทุนไทยในระยะยาว รวมทั้งช่วยเพิ่มความน่าสนใจของ Thai ESG และเป็นการส่งเสริมการ turn savings to long-term investment เพื่อตอบโจทย์ well-being ของคนไทย

บริษัทจดทะเบียนใน SET และ mai ที่จะเข้าเกณฑ์ value up จะต้องมีคุณสมบัติครบทั้ง 3 องค์ประกอบ ดังนี้

- (1) **มีธรรมาภิบาลที่ดีเลิศ** โดยได้รับคะแนนจากโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน (Corporate Governance Report for Thai Listed Companies) หรือ CGR ซึ่งจัดทำโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป
- (2) **มีการเปิดเผยเป้าหมายและแผนการเพิ่มมูลค่าบริษัท** (Corporate value-up plan) โดยเปิดเผยแผนและเป้าหมายในการเพิ่มมูลค่ากิจการที่ครอบคลุมถึงการยกระดับการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นข้อมูลในลักษณะ forward looking ที่เป็นการคาดการณ์ไปในอนาคต

(3) มีการเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารกับผู้ลงทุน เช่น เข้าร่วมกิจกรรม SET Opportunity day กับผู้ลงทุน และนักวิเคราะห์ รวมทั้งเปิดเผยความคืบหน้าของแผน value up ของบริษัท

สำหรับการเปิดเผย Corporate value-up plan จะเป็นการเปิดเผยบนแพลตฟอร์มของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำและคาดว่าจะสามารถเปิดให้บริษัทจดทะเบียนได้รายงานข้อมูลกันในไม่ช้านี้ครับ แต่ต้องบอกก่อนนะครับว่า การเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้เป็น “ภาคสมัครใจ” ครับ โดยที่ ก.ล.ต. สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้บริษัทจดทะเบียนมุ่งมั่นที่จะเสริมศักยภาพและมูลค่าของตัวเอง สื่อสารกับนักลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ อาจมีคำถามว่า “แผนการเพิ่มมูลค่าบริษัท” นี้เหมือนหรือต่างจากที่บริษัทจดทะเบียนรายงานข้อมูลในแบบ 56-1 One Report อย่างไร ผมขอตอบในภาพรวมว่า ข้อมูลใน One Report จะเป็นการบอก “สิ่งที่ได้ทำไปแล้ว” ในรอบปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้อมูลส่วนใหญ่ใน Corporate value-up plan จะเป็นการ “มองไปข้างหน้า” โดยอาจเรียกได้ว่าเป็นการยกระดับการเปิดเผยข้อมูลที่สะท้อนผลการดำเนินงานหรือแนวทางในการเพิ่มมูลค่าและผลประกอบการของบริษัทครับ

การเปิดเผยเป้าหมายและแผนการเพิ่มมูลค่าบริษัท ก.ล.ต. กำหนดไว้ 2 หัวข้อใหญ่ ๆ พร้อมกับยกตัวอย่างข้อมูลของแต่ละหัวข้อไว้ ดังนี้

หัวข้อ 1 คือ การมีเป้าหมายและแผนธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มมูลค่าของกิจการ และรายงานความคืบหน้า โดยตัวอย่างข้อมูลในรายงานประกอบด้วย รูปแบบธุรกิจ (business model) ที่แสดงการสร้างคุณค่าของกิจการ แผนธุรกิจ (business plan) เช่น เป้าหมาย แผนการดำเนินงานเพื่อเพิ่มมูลค่า/growth strategy ข้อมูลความเสี่ยง (risk information) บทบาทและการกำกับดูแลของคณะกรรมการบริษัทในการสร้างมูลค่าให้กิจการ และ ผลการดำเนินงานและความคืบหน้า เช่น ฐานะทางการเงิน มูลค่าตลาด (market valuation) ต้นทุนเงินทุน (cost of capital)

หัวข้อ 2 คือ การมีเป้าหมายและแผนการยกระดับการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม และความคืบหน้า โดยข้อมูลด้าน ESG ที่เปิดเผยต้องแสดงความพร้อมของบริษัทจดทะเบียนที่จะเข้ารับการประเมิน ESG ratings/scores ในอนาคต

นอกจากเพิ่มหุ้นกลุ่ม value up ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้นแล้ว หุ้นของบริษัทที่มีความโดดเด่นด้านสิ่งแวดล้อมหรือความยั่งยืน ก.ล.ต. ยังอนุญาตให้องค์กรหรือสถาบันอื่นเป็นผู้คัดเลือกหรือประเมินหุ้นกลุ่มนี้ได้ จากเดิมที่กำหนดให้เฉพาะหุ้นที่ได้รับคัดเลือกจาก SET เท่านั้น โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) จะทำหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประเมินฯ ว่ามีคุณสมบัติตามที่ ก.ล.ต. กำหนด

หากจะให้ประเมินว่าการขยายขอบเขตทรัพย์สินที่กองทุน Thai ESG ลงทุนได้ให้กว้างขึ้น จะทำให้บริษัทจดทะเบียนที่เป็นไปตามเกณฑ์ข้างต้นมีโอกาสเข้ามาอยู่ในตะกร้าของกองทุน Thai ESG ทั้งหมดที่บริษัทผมคาดว่าน่าจะมากกว่า 300 บริษัทครับ อย่างไรก็ตาม ก.ล.ต. ได้กำหนดให้ผู้จัดการกองทุนต้องพิจารณา

คัดเลือกหลักทรัพย์ที่มีคุณภาพเพื่อลงทุนให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ของ Thai ESG ด้วย เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ลงทุน ดังนั้น จำนวนบริษัทจะมากหรือน้อยกว่านี้ต้องรอดูติดตามในปีหน้าครับ
